

آیت‌الله العظمی جوادی آملی

قرآن مهم‌ترین منبع دینی است و باید در حوزه‌ها باشد

این مرجع تقلید گفتند: بیان نورانی امیرالمؤمنین علیه السلام به علمای حوزه و دانشمندان دانشگاه‌ها توسعه می‌دهد؛ وصیت و سفارش می‌کند که هرگز جای دیگری را نتنگ نکنید و هرگز از آمدن کسی هم نگران نباشید؛ همواره با دیگران باشید و جامعه را توسعه بدهید با آن تمدن‌های علمی‌تان؛ مثل علم کار بکنید، مثل دل کار بکنید.

هیچ سری نیست؛ مگر اینکه حضرت ختمی ولایت و ختمی امامت علیه السلام آن را بازگو می‌کند. افتتاح علم با من است و اختتام اسرار، تنها علم نه، اختتام اسرار به خاتم‌ولیاء و خاتم ائمه علیهم السلام است.

بخش پایانی عرض من این است که در درجه اول، باید قرآن در حوزه‌ها باشد. خدای سبحان در قرآن که مهم‌ترین معجزه الهی است و مهم‌ترین منبع دینی است، فرمود: ما یک سلسله علوم داریم که ممکن است، انسان در جاهای دیگر آنها را بتواند یاد بگیرد. این بخش «ويعلمهم الكتاب والحكمة» که عدالت خوب است، خدمت به خلق خوب است، آramش خوب است، فلاّن کار حرام است، فلاّن کار واجب است، اینها ممکن است در مکتب‌های دیگر هم باشد.

در بخش دوم فرمود: یک سلسله علمی است که غیر از ما کسی نگفت و نمی‌گوید. در قرآن دو طایفه از آیات هست یک طایفه مربوط به اصل تعلیم است که به پیامبر آمده است: «ويعلمهم الكتاب والحكمة»؛ اما طایفه دیگر آیاتی است که می‌گوید: قرآن یک سلسله مطالبی را به شما یاد می‌دهد که در جاهای دیگر نیست. این «ويعلمهم الكتاب والحكمة»، یک بخش از آیات است، بخش دیگریش که مخصوص خود قرآن است، این است که فرمود: «ويعلمکم ما لم تکنوا تعلمون»، ما در ادبیات فارسی، مانند ادبیات عربی این دو تعبیر را داریم که از هم جداست: یکی اینکه می‌گوییم: ما به شما به این مطلب را آموختیم، خب شاید این شخص از جای دیگر هم می‌توانست، یاد بگیرد؛ اما یک وقت می‌گوییم چیزی را ما به شما یاد دادیم که اگر ما نبودیم، نمی‌توانستید یاد بگیرید؛ کجا می خواهید یاد بگیرید؟!

این تعبیر چه در فارسی چه در عربی، نشانه انحصار است. تعبیر «ويعلمهم الكتاب والحكمة» مربوط به بخش اول است و تعبیر «ويعلمکم ما لم تکنوا تعلمون»، یعنی چیزهایی را به شما یاد دادیم -این «کان»ی منفی در وسط قرار گرفته- که شما آن نبودید یا نیستید که بدون ما یاد بگیرید؛ حتی به خود پیغمبر (علیه افضل صلوات المصلین) فرمود: «وعلمکم ما لم تکن تعلم»؛ یعنی پیامبر! ما یک سلسله مسائل را به تو آموختیم که تو نمی‌توانستی یاد بگیری؛ کجا می‌خواستی یاد بگیری؟! در قرآن این‌گونه از مطالب هست؛ این‌گونه از مطالبی که در دسترس بشر عادی نیست. بشر همواره نیازمند به وحی الهی است؛ مخصوصاً قرآن کریم! جامعه را قرآن اصلاح می‌کند.

امیدواریم همه علما و فضلا مخصوصاً شما بزرگ و بزرگواران علمای تهران، در این قسمت‌های نورانی که قرآن و اهل‌بیت علیهم السلام فرمودند، شاخص باشید تا نظام ما، جامعه ما، امت ما و مدنیت ما، در سایه قرآن و عترت علیهم السلام محفوظ باشد و ما بتوانیم، این نظام را صحیحاً و سالمأ در اختیار وجود مبارک حضرت ختمی امامت، وجود مبارک ولی‌عصر (ارواحنا فداه) تقدیم بکنیم.

«غفر الله لنا ولکم والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته» گفتنی است، در این مراسم که با حضور مسئولان، مدیران و جمع زیادی از طلاب مدارس علمیه و مراکز تخصصی حوزه علمیه تهران و همچنین برخی مسئولان لشکری و کشوری برگزار شد، استاد رشاد و حجت‌الاسلام والمسلمین رحیمی‌صادق، رئیس شورا و مدیر حوزه علمیه تهران نیز سخنرانی کردند.

خدا و قرآن و اهل‌بیت علیهم السلام نباشد، وحدتی گمراه‌کننده خواهد بود. وحدت غیرالهی می‌تواند، حتی به جنایت‌های بزرگی مانند شهادت امام حسین علیه السلام منجر شود که در آن مردم بر قتل فرزند رسول‌خدا صلی الله علیه و آله اجتماع و وحدت کرده بودند.

وفاق ملی حول محور ولایت فقیه، از دیگر مباحث مهمی بود که آیت‌الله سیفی مازندرانی بر آن تأکید کرد و افزود: در عصر غیبت، محور اصلی حبل‌الله، ولی فقیه است که مطابق توقیع امام عصر علیه السلام حجت خدا بر مردم است. وی ضمن تأکید بر ضرورت تبعیت کامل از رهبری نظام اسلامی، بیان کرد: وفاق ملی باید حول محور مقام معظم رهبری باشد و هرگونه وحدت و وفاق خارج از این محور مغضوب ذات مقدس حق است.

آیت‌الله سیفی مازندرانی، با تقدیر از ریاست جمهوری و همراهی او با ولایت فقیه، از مسئولین خواست تا در مسیر تبعیت کامل از ولایت حرکت کنند و اتحاد و وفاق واقعی، حول محور منویات رهبری معظم را در جامعه برقرار کنند. استاد حوزه علمیه قم در پایان، از مسئولین خواست، در انتخاب کارگزاران دقت لازم را به‌عمل آورند و افراد وفادار به ولایت و عدالت را در پست‌های کلیدی قرار دهند تا وفاق ملی واقعی در کشور محقق شود.

خیلی هم طرفدار دارد؛ اما کدام معنای مردم‌سالاری؟ مردم‌سالاری دینی.

این استاد حوزه علمیه قم در ادامه، به یکی از واژگانی که امروزه از آن به‌صورت دودپهلو و ابهام‌آمیز استفاده می‌شود اشاره و بیان کرد: یکی از واژه‌های دیگری که امروزه بیان می‌شود، وفاق ملی است.

آیت‌الله سیفی مازندرانی سپس به آیه «واعتصموا بحبل الله جمیعاً و لتفرقوا» اشاره و بر ضرورت وفاق ملی تأکید کرد و گفت: وحدت باید بر اساس حبل‌الله باشد و از هرگونه وحدت غیرالهی اجتناب شود.

وی در این رابطه افزود: اگر وفاق و وحدت بر محوریت

آیت‌الله سیفی مازندرانی

وفاق ملی حول محور ولایت فقیه باشد

استاد حوزه علمیه قم ضمن تأکید بر ضرورت تبعیت کامل از رهبری نظام اسلامی، تصریح کرد: وفاق ملی باید حول محور مقام معظم رهبری باشد و هرگونه وحدت و وفاق خارج از این محور، مغضوب ذات مقدس حق است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیفی مازندرانی، در دیدار جمعی از طلاب کرمانی با استناد به آیه «قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة أنا ومن اتبعنی»، به اهمیت بصیرت و آگاهی در دعوت به دین پرداخت و بیان کرد: پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله مأمور شد تا دین خدا را از روی بصیرت و درک عمیق به امت ابلاغ کند. این بصیرت به‌معنای فهم و آگاهی کامل نسبت به احکام و حدود الهی و دوری از تقلید صرف و تعبد بدون علم است.

وی با اشاره به اینکه قرآن هیچ ابهامی ندارد و به‌برکت بیان رسول مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام تمام شبهات و فتنه‌ها را روشن می‌کند، افزود: رسول‌خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «اذا التبت علیکم الفتن کقطع اللیل المظلم

استاد حوزه علمیه قم ضمن تأکید بر ضرورت تبعیت کامل از رهبری نظام اسلامی، تصریح کرد: وفاق ملی باید حول محور مقام معظم رهبری باشد و هرگونه وحدت و وفاق خارج از این محور، مغضوب ذات مقدس حق است. به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیفی مازندرانی، در دیدار جمعی از طلاب کرمانی با استناد به آیه «قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة أنا ومن اتبعنی»، به اهمیت بصیرت و آگاهی در دعوت به دین پرداخت و بیان کرد: پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله مأمور شد تا دین خدا را از روی بصیرت و درک عمیق به امت ابلاغ کند. این بصیرت به‌معنای فهم و آگاهی کامل نسبت به احکام و حدود الهی و دوری از تقلید صرف و تعبد بدون علم است. وی با اشاره به اینکه قرآن هیچ ابهامی ندارد و به‌برکت بیان رسول مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام تمام شبهات و فتنه‌ها را روشن می‌کند، افزود: رسول‌خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «اذا التبت علیکم الفتن کقطع اللیل المظلم

آیت‌الله اعرافی در دیدار معاون علمی رئیس‌جمهور

توسعه علم و فناوری پیوست بین‌المللی داشته باشد

مدیر حوزه‌های علمیه کشور گفت: علم و فناوری ما باید همراه با پیوست بین‌المللی به‌ویژه برای کشورهایی که با آنها همکاری داریم، باشد که یک لایه‌اش بهره‌گیری از مرزهای علم و دانش و لایه‌های دیگر آن، پیدا کردن بازار برای محصولات فناوریانه ما باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۳ مهر در دیدار دکتر حسین افشین معاون علمی، فناوری

و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور که در دفتر مدیر حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد، با اشاره به جایگاه علم، اظهار کرد: علم باید به‌گونه‌ای راهبری شود که نسخه پیچد و تکیه بر تنوری، نظریه و دانش باشد. وی افزود: حدود بیست مسئله کلان و اصلی در کشور

آیت‌الله‌العظمی سبحانی
در افتتاحیه سال تحصیلی مرکز تخصصی علم کلام

تنها با مکتب کلامی اهل‌بیت علیهم السلام می‌توان پاسخگوی شبهات دنیای غرب بود

آیین افتتاحیه سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ مرکز تخصصی علم کلام مؤسسه امام صادق علیه السلام، با سخنرانی حضرت آیت‌الله سبحانی و حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی گلپایگانی، در سالن همایش‌های مؤسسه امام صادق علیه السلام پردیسان برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی در این مراسم، با بیان اینکه واگذاری عقائد و مکتب فکری، امری اشتباه و غلط است، اظهار کردند: مکتب کلامی اهل‌بیت علیهم السلام، تنها مکتبی است که دارای استقلال فکری است. بعد از این بزرگواران، مکتب علما قرار دارد؛ لذا باید قدردان این مکتب بود.

معظم‌له ادامه دادند: تقلید در عقاید کلامی جایز نیست. در این ۱۰۰ سال اخیر، شاهد هستیم که در ایران عقاید کلامی و فلسفی رواج داشته است و ما علمای کلامی و فلسفی زیادی داریم که دارای استقلال فکری می‌باشند.

این مرجع تقلید، با اشاره به انتقاد بعضی از افراد نسبت به روش کلامی و آموزش به دانش‌پژوهان، گفتند: این افراد نمی‌دانند، تنها با مکتب کلامی اهل‌بیت علیهم السلام، می‌توان پاسخ‌گوی شبهات و مسائل مطرح‌شده در دنیای غرب بود.

حضرت آیت‌الله سبحانی در این رابطه به مکتب کلامی شهید مطهری رحمته الله علیه اشاره کرد و افزودند: آثار این شهید مانند عدل الهی، نمونه و دارای استقلال فکر است.

حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی گلپایگانی هم در این مراسم، معرفت‌الله را علم باارزشی دانست و گفت: این علم سبب کمال انسان در دنیا و آخرت می‌شود.

این استاد حوزه علمیه قم ادامه داد: معتقدیم اساس علوم، علم کلام است و دانش‌پژوهان نباید در این راه، کمترین تردیدی داشته باشند.

وی افزود: از عصر غیبت تاکنون، مناهج معرفتی مختلفی وجود داشته؛ از جمله مناهج نقل‌گرا و تلفیقی بین عقل و نقل و روش دیگر عقلی است؛ اما روش حضرت آیت‌الله سبحانی تلفیقی است. آن روشی که در مؤسسه امام صادق علیه السلام دنبال می‌شود، کلام معیار است که در حوزه پاسخگویی به شبهات بسیار کاربردی است.

آیت‌الله اراکی

اندیشه و مکتب شهید صدر رحمته الله علیه در حوزه علمیه نجف‌اشرف مظلوم واقع شده است

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، در دیدار با وکلای شرعی رهبر انقلاب در عراق گفت: اندیشه و مکتب شهید صدر علیه السلام در حوزه علمیه نجف اشرف، مظلوم واقع شده است و برخی حتی در حوزه‌های علمیه، با اندیشه این مرد بزرگ و جریان‌ساز، در حال ستیز و مقابله هستند.

به گزارش سرویس بین‌الملل خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن اراکی در دیدار با وکلای شرعی مقام معظم رهبری در عراق، با اظهار خرسندی از ملاقات با جمعی از علمای عراقی در شهر مقدس قم، نقش عراق را در حوادث پیش از ظهور حضرت منجی صلی الله علیه و آله، بسیار ویژه عنوان کرد و افزود: شرایط کنونی عراق، فرصت ویژه‌ای را برای اتباع اهل‌بیت علیهم السلام فراهم نموده تا با همدلی و هم‌افزایی، توطئه‌ها و جنایت‌های دشمنان بر ضد مسلمانان مستضعف و شیعیان را بر طرف سازند.

عضو خبرگان رهبری، سپس با اشاره به نقش ویژه شهید آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر علیه السلام در پایه‌ریزی نظریه حکومت اسلامی، افزود: اندیشه و مکتب شهید صدر علیه السلام در حوزه علمیه نجف اشرف، مظلوم واقع شده است و تا به امروز برخی حتی در حوزه‌های علمیه، با اندیشه این مرد بزرگ و جریان‌ساز در حال ستیز و مقابله هستند.

آیت‌الله اراکی شرایط منطقه را در حال حاضر شرایط بسیار حساس و سرنوشت‌ساز دانست و افزود: نشانه‌های افول اسرائیل و پیروزی جبهه مقاومت در منطقه کم‌کم در حال نمود است و ان‌شاءالله پیروزی جبهه مقاومت قطعی است.

لازم به ذکر است، در ابتدای این دیدار تعدادی از علما و وکلای مقام معظم رهبری در عراق، با بیان دغدغه‌ها و دیدگاه‌های خود در زمینه مسائل سیاسی و فرهنگی عراق، خواستار ارتباط هدفمند و برنامه‌ریزی‌شده حوزه علمیه قم و حوزه علمیه نجف، در جهت همکاری‌های علمی و تبلیغی شدند.

حوزه اجرایی شده است.

گفتنی است، در ابتدای این دیدار معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور نیز، به بیان گزارشی از فعالیت‌ها و برنامه‌های اجراشده در این معاونت پرداخت.